

NAAR DE BRON VAN DON BOSCO'S CHARISMA

In de vorige bijdragen lieten we reeds verstaan dat de seminariejaren geen gemakkelijke jaren geweest zijn voor Don Bosco. De opleiding was streng en theoretisch. Het geloof werd er eerder als een systeem van regels en wetten voorgesteld. Voor Don Bosco klopte dat niet met wat hij thuis als kind van zijn moeder geleerd had. Die had hem het beeld meegegeven van een goede God die zorg draagt voor de mensen en op wie je kunt vertrouwen. In het seminarie was de theologie sterk getekend door de invloed van het jansenisme, een rigoureuze stroming die haar oorsprong had in Vlaanderen in de 17de eeuw en die genoemd werd naar Cornelius Jansens (1585-1638), professor in Leuven en later bisschop van Leper.

Don Bosco verwijst in zijn eigen *Herinneringen aan het Oratorio van de H. Franciscus van Sales* naar de risico's van het jansenisme, dat een starre en moreel veeleisende levenswijze voorstaat. We kunnen hier niet verder op ingaan, maar het ligt voor de hand dat Don Bosco na zes jaar seminarie sporen zal meedragen van dit klimaat van **angst voor het oordeel van een strenge God**.

Na het seminarie, waar je behoorlijk afgezonderd leefde van de buitenwereld, was het voor Don Bosco een ware genade om als pasgewijd priester eindelijk tussen de mensen te kunnen staan. Hij werkte enkele maanden in Castelnuovo, waar hij zich vooral toelegde op de verkondiging op zondag, op het bezoeken van de zieken en op de catechese voor de kinderen van het stadje.

Op aanraden van Don Cafasso verhuisde hij daarna naar de hoofdstad Turijn, waar de noden immens veel groter waren dan in een klein provinciestadje. Hier deed zich echter een nieuwe moeilijkheid voor: door de theoretische, ja zelfs wereldvreemde opleiding van het seminarie waren de jonge priesters niet voorbereid op de problematiek van de grootstad. Daarom werden ze opgevangen in het 'Convict', een vormingscentrum waar Don Guala en Don Cafasso de leiding hadden en waar men zich gedurende twee jaar kon bekwamen om in de stad te werken. De sfeer was er veel opener en gemoedelijker dan op het seminarie. Hoe bevrijdend was het voor Don Bosco en zijn collega's om in het Convict een andere theologie te mogen krijgen! Dat dit vormingscentrum als patroonheiligen Franciscus van Sales en Carolus Borromeus had en dat hier ook de ideeën van Alfonsus van Liguori onderwezen werden, zegt eigenlijk al voldoende, want dit waren stuk voor stuk heiligen die de klemtoon legden op **de zachtmoedigheid en de mildheid van een barmhartige God**.

Deze bijkomende opleiding was duidelijk praktijkgericht. Je kwam er voortdurend in contact met de eindeloze miserie van vele mensen, ook jongeren, die nergens meetelden. "Hier leerde ik priester worden", zal Don Bosco later getuigen. In zijn levensbeschrijving geeft Don Bosco aan hoe geschokt hij was bij de eerste confrontatie met de ellende van de jongeren in de gevangnissen en in de straten van Turijn. Geïnspireerd door het beeld van een milde en barmhartige God wilde hij, zo schrijft hij, zorg voor hen dragen, hen 'assisteren' en hen onderrichten in de godsdienst. Het moge duidelijk zijn dat hij zich daarbij liet leiden door die Bijbelpassages, waar Jezus enerzijds duidelijk stelt waar het op aankomt, maar anderzijds met veel begrip mensen nabij wil zijn.

Wilfried Wambeke